

Γραφείο Προέδρου

Αρ.α. 251/2017

15 Μαΐου, 2017

Α.Ε. τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας
Κύριο Νίκο Αναστασιάδη
Προεδρικό Μέγαρο
Λευκωσία

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε,

Θέμα: ΓΕΣΥ

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) στηρίζει αταλάντευτα την εφαρμογή ενός μακροχρόνια βιώσιμου και λειτουργικού Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ). Θα πρέπει όμως να γίνει κατανοητό το εξής: Όσα προβλήματα μπορεί να λύσει ένα ΓΕΣΥ, άλλα τόσα μπορεί να δημιουργήσει αν δεν εφαρμοστεί σωστά.

Το εγχείρημα αυτό είναι το μεγαλύτερο και πιο φιλόδοξο έργο που επιχειρήσε ποτέ να κάνει η Κυπριακή Δημοκρατία. Οι σχεδιασμοί για το ΓεΣΥ, όπως αποτυπώνονται μέσα στα δύο σχετικά νομοσχέδια, κατά τη γνώμη μας έχουν αδυναμίες οι οποίες προκύπτουν κυρίως από τον αρχικό σχεδιασμό του.

Η αρχιτεκτονική αυτού του συστήματος διαμορφώθηκε πριν 25 χρόνια. Έκτοτε πάρα πολλά έχουν αλλάξει, παγκόσμια και στην Κύπρο όσο αφορά το παροχή υγείας, την ασφάλιση και το ρόλο του Κράτους. Στην Ευρώπη, συστήματα που αποτέλεσαν παράδειγμα προς μίμηση και θεωρούνταν επιτυχημένα τότε, σήμερα έχουν σοβαρά προβλήματα ή και έχουν αποτύχει.

Μία άλλη αδυναμία του σχεδιασμού έγκειται και στο ότι τίθεται κατά τη γνώμη μας σε μη ικανοποιητική βάση η αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, ενώ στερεί από τον ασθενή το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής ασφαλιστικού φορέα.

Προς βελτίωση του πλαισίου εφαρμογής του ΓεΣΥ, τόσο σε ότι αφορά την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων όσο και την εφαρμογή του συστήματος, η ΟΕΒ έχει υποβάλει αριθμό εμπειριστατωμένων εισηγήσεων.

Επιπλέον σημειώνουμε τα εξής:

- Απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του συστήματος είναι η ουσιαστική διοικητική και οικονομική αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, η οποία μέσα από την αναδιοργάνωση και τον εκσυγχρονισμό θα επιτρέψει την λειτουργία τους ως ανεξάρτητες και ανταγωνιστικές

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ (ΚΥΠΡΟΥ)

μονάδες. Η υλοποίηση αυτής της προϋπόθεσης απέχει από την σημερινή πραγματικότητα, τόσο σε ορίζοντα χρόνου όσο και στη βάση των αλλαγών που πρέπει να γίνουν. Χωρίς να αμφιβάλουμε για τις καλές προθέσεις της Κυβέρνησης και των Κομμάτων, διατηρούμε αμφιβολίες εάν μπορεί να υλοποιηθεί στην πράξη η αυτονόμηση και να λειτουργήσουν τα δημόσια νοσηλευτήρια ως πραγματικά ανταγωνιστικές μονάδες μέσα στα επιδιωκόμενα χρονικά όρια. Η ξεκάθαρη θέση της ΟΕΒ επί του ζητήματος είναι πως η αυτονόμηση πρέπει να υλοποιηθεί στην πράξη, και όχι απλώς επί χάρτου, πριν από την εφαρμογή του ΓεΣΥ.

- Κατά τη γνώμη μας οι υπολογισμοί για το πραγματικό κόστος κάλυψης του συνόλου του πληθυσμού στην Κύπρο, δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί. Συγκεκριμένα, δεν γνωρίζουμε με ποιο τρόπο θα επηρεαστεί το κόστος λειτουργίας και η βιωσιμότητα των δημόσιων νοσηλευτηρίων υπό καθεστώς αυτονόμησης, μετά τις πρόσφατες συμφωνίες Κυβέρνησης και συντεχνιών για σημαντικές μισθολογικές αναβαθμίσεις διάφορων επαγγελματικών ομάδων του δημόσιου τομέα υγείας, τάση η οποία μπορεί να συνεχιστεί και στο μέλλον.
- Μέχρι σήμερα δεν υπάρχει συμφωνία με τους ιδιώτες γιατρούς και τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια ως προς τις αμοιβές τους, προκειμένου να αποφασίσουν εάν θα ενταχθούν ή όχι στο ΓεΣΥ. Χωρίς επαρκή συμμετοχή ιατρών ή/και νοσηλευτηρίων, το ΓεΣΥ δεν μπορεί να λειτουργήσει.
- Ουδέποτε έγινε από το Κράτος μελέτη οικονομικών επιπτώσεων. Λαμβάνοντας υπόψη την έκταση, το μεγάλο κόστος και το μη αναστρέψιμο της εφαρμογής του ΓεΣΥ, θα ήταν επικίνδυνο να δεσμευτούμε για την εφαρμογή του συστήματος, προτού αξιολογηθούν οι επιπτώσεις του επί της οικονομίας. Το ίδιο ισχύει και για την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Σημειώνουμε με ευχαρίστηση την απόφαση της Κυβέρνησης για τη διενέργεια μελέτης για την κοστολόγηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων (υπό καθεστώς αυτονόμησης) και μελέτης οικονομικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του ΓεΣΥ.

Παρά τις πιο πάνω αδυναμίες, η ΟΕΒ λειτουργώντας υπεύθυνα και με γνώμονα την προστασία την οικονομίας, των επιχειρήσεων και της απασχόλησης, αφού αντιλαμβάνεται τις συμφωνίες που έγιναν σε πολιτικό επίπεδο καθώς και την ανάγκη που δημιουργήθηκε μέσα σε πολλά στρώματα της κοινωνίας να υπάρξει άμεση κατάληξη, προχωρεί σήμερα με τις εξής προτάσεις και πρωτοβουλίες:

Διατηρώντας τον σχεδιασμό που έχουμε μπροστά μας, εισηγούμαστε τις εξής δύο αλλαγές:

1. Η εφαρμογή του άρθρου 19 του νομοσχεδίου, δηλαδή η έναρξη καταβολής των εισφορών των εργαζομένων και επιχειρήσεων προς το ταμείο, να ξεκινήσει μόνο αφού υπάρξει μελέτη από εμπειρογνώμονες (ιδανικά από αυτούς που ετοίμασαν τις προδιαγραφές της αυτονόμησης) η οποία να επιβεβαιώνει πώς στη πράξη έχει επιτύχει η οικονομική, διοικητική και οργανωτική αυτονόμηση όπως τέθηκε αρχικά. Η μελέτη να εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και από τη Βουλή.
2. Στο τέλος του 2016, 235,000 Κύπριοι είχαν ασφαλιστική κάλυψη υγείας, είτε ατομικά είτε μέσω των εργοδοτών τους. Επιπλέον αρκετές χιλιάδες συμπατριωτών μας είναι καλυμμένοι από συλλογικά συστήματα υγείας, όπως αυτά της ΕΤΥΚ, των Ημικρατικών Οργανισμών, άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, κλπ.

Η πρόταση μας είναι όταν αρχίσει η υλοποίηση του ΓΕΣΥ (εισφορές και καλύψεις) να δοθεί η επιλογή στους εργοδότες και τους εργαζόμενους είτε να ενταχθούν σε αυτό είτε να διατηρήσουν τα υφιστάμενα τους ασφαλιστικά σχέδια ή συλλογικά ταμεία υγείας, αναβαθμίζοντας τα ώστε να λαμβάνουν ισάξιες καλύψεις με τους υπόλοιπους ασφαλιζόμενους στο σύστημα. Στην περίπτωση που οι εργαζόμενοι επιλέξουν να διατηρήσουν ιδιωτικά σχέδια ασφάλισης, οι επηρεαζόμενοι εργοδότες και εργαζόμενοι θα καταβάλλουν τη διαφορά μεταξύ του ασφαλιστρού τους και της συνεισφοράς που τους αναλογεί βάσει των εισοδημάτων / του μισθολογίου τους, έτσι ώστε να μην επηρεάζεται ο προϋπολογισμός του ΓεΣΥ ή η αρχή της αλληλεγγύης. Αυτοί που επιλέγουν να έχουν ιδιωτική κάλυψη ΔΕΝ θα δικαιούνται καμία κάλυψη από το ταμείο του ΓΕΣΥ. Σε αυτή την εξίσωση θα μπορούν να λαμβάνονται υπόψη μόνο σχέδια υγείας ή ταμεία τα οποία θα τύχουν ειδικής έγκρισης για το σκοπό αυτό από το Υπουργείο Υγείας (για να διασφαλίσει την ελάχιστη κάλυψη) και από το Υπουργείο Οικονομικών (για να διασφαλίσει τη μέγιστη κάλυψη – ασφαλιστρο).

Η ρύθμιση αυτή προτείνεται να λειτουργήσει για τρία χρόνια. Μετά από την πάροδο της περιόδου αυτής, να μελετηθεί εις βάθος ο όλος σχεδιασμός βάσει και των εμπειριών των τριών πρώτων χρόνων.

Πέρα από τις δύο πιο πάνω εισηγήσεις για αλλαγές, η ΟΕΒ προχώρησε στην πιο κάτω πρωτοβουλία για άμεση βελτίωση του συστήματος μέχρι την ημέρα εφαρμογής του ΓΕΣΥ.

Πρωτοβουλία ΟΕΒ για αύξηση του ποσοστού πληθυσμού που απολαμβάνει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Η ΟΕΒ αντιλαμβάνεται πλήρως τη δύσκολη κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει τα δημόσια νοσηλευτήρια και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς μετά την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης. Με αίσθημα ευθύνης έναντι των κοινωνικών προβλημάτων που προκύπτουν, η Ομοσπονδία έχει αναλάβει πρωτοβουλία με στόχο την άμεση αύξηση του ποσοστού των πολιτών που διαθέτουν ιατροφαρμακευτική κάλυψη και την αποσυμφόρηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, η οποία θα παράσχει στο κράτος απόθεμα πόρων και μεγαλύτερη ευχέρεια για να προχωρήσει στην αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, δημιουργώντας έτσι τις προϋποθέσεις για εφαρμογή ενός ΓΕΣΥ πάνω σε γερές βάσεις.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, κλήθηκαν οι εμπλεκόμενοι φορείς που απαρτίζουν το ιδιωτικό σύστημα υγείας να συνεργαστούν με την ΟΕΒ με στόχο τον σχεδιασμό ενός νέου ασφαλιστικού προϊόντος που όταν ολοκληρωθεί θα απευθύνεται προς οργανωμένα σύνολα και επιχειρήσεις και το οποίο **θα καλύπτει και προϋπάρχουσες παθήσεις. Διευκρινίζεται πως η πρωτοβουλία αυτή και το νέο ασφαλιστικό προϊόν ΔΕΝ αποτελούν πρόταση για εναλλακτικό ΓεΣΥ, ενώ η συμμετοχή επιχειρήσεων/εργαζομένων θα είναι σε εθελοντική βάση.**

Με την κατάρτιση του νέου ασφαλιστικού προϊόντος, η ΟΕΒ θα παροτρύνει τις επιχειρήσεις που σήμερα δεν προσφέρουν ασφαλιστική κάλυψη στο προσωπικό τους να το υιοθετήσουν. Σήμερα υπολογίζεται ότι 15%-20% των επιχειρήσεων προσφέρουν κάποιο ιδιωτικό σχέδιο υγείας στο προσωπικό τους. Στόχος με την εισαγωγή του νέου ασφαλιστικού προϊόντος, θα είναι η σημαντική

αύξηση αυτού του ποσοστού εντός τριών χρόνων. Νοείται ότι η εισαγωγή ιατροφαρμακευτικής κάλυψης μέσω του νέου ασφαλιστικού προϊόντος θα γίνει σε συνεννόηση με τους εργαζόμενους ή/και τους εκπροσώπους τους.

Η υλοποίηση αυτής της πρωτοβουλίας, πέραν από τα άμεσα και ουσιαστικά οφέλη που θα προσφέρει στους νεοασφαλιζόμενους, θα αρχίσει να αποσυμφορεί τα δημόσια νοσοκομεία δημιουργώντας έτσι καλύτερες προϋποθέσεις για τη μεταρρύθμιση τους, θα μειώσει τις λίστες αναμονής και θα εξοικονομήσει ταυτόχρονα πόρους που μπορεί να διατεθούν για την πιο αποτελεσματική κάλυψη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Κατά τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η υλοποίηση του ΓεΣΥ μέσα από τη δημιουργία σημαντικά ευνοϊκότερων συνθηκών εφαρμογής του.

Το κράτος θα πρέπει να ενισχύσει τα φορολογικά κίνητρα που ήδη παρέχει σε σχέση με την συμμετοχή σε σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, κάτι που θα πρέπει να γίνει εν πάση περιπτώσει πριν από την έναρξη του ΓεΣΥ. Αυτό καθίσταται αναγκαίο λαμβάνοντας υπόψη το αυξημένο φορολογικό βάρος που θα κληθούν να επωμιστούν οι εργαζόμενοι και οι επιχειρήσεις λόγω των προγραμματισμένων αυξήσεων στα ποσοστά εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (με την επόμενη αύξηση να εισάγεται το 2019) οι οποίες θα συμπιέσουν τα υφιστάμενα περιθώρια φοροαπαλλαγών.

ΤΑ ΩΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΟΕΒ

Επιπλέον από τα οφέλη που αναφέρθηκαν πιο πάνω και που έχουν να κάνουν με την πρωτοβουλία για το άμεσο μέλλον, από τις δύο αλλαγές προκύπτουν τα εξής σημαντικά πλεονεκτήματα:

1. Διασφαλίζεται ότι δεν θα αρχίσει η υλοποίηση ενός τεράστιου εγχειρήματος πριν να είναι έτοιμα στη πράξη τα δημόσια νοσηλευτήρια να μπουκίσουν στον ανταγωνισμό. Αποφεύγεται έτσι ο κίνδυνος είτε κατάρρευσης τους είτε δημιουργίας μαύρης τρύπας στα οικονομικά του συστήματος και κατ'επέκταση της οικονομίας ολόκληρης.
2. Επιτυγχάνεται η ομαλή μετάβαση από το υφιστάμενο σύστημα υγείας του ιδιωτικού τομέα στο νέο ενιαίο καθεστώς.
3. Δεν αλλάζει η αρχιτεκτονική του συστήματος και δεν καθυστερεί η υλοποίηση βάσει του υφιστάμενου σχεδιασμού. Αντίθετα δίνεται ένας επιπλέον χρόνος τριών ετών στα οποία θα συγκεντρωθούν τα πραγματικά μεγέθη του τομέα υγείας καθώς και θα χρησιμοποιηθούν οι εμπειρίες από την υλοποίηση ούτως ώστε να υπάρξει ένας σχεδιασμός που να αντικατοπτρίζει τα σημερινά και αυριανά δεδομένα.
4. Δεν κατεδαφίζουμε ότι έχουμε κτίσει στο ιδιωτικό σύστημα υγείας πριν να ξέρουμε ότι κτίσαμε ήδη κάτι άλλο. Με άλλα λόγια στέκουμε και στα δύο πόδια μας όταν κάνουμε αυτό το φιλόδοξο και τολμηρό βήμα.
5. Εξασφαλίζεται η καθολικότητα του συστήματος αφού όλοι θα είναι ικανοποιητικά καλυμμένοι.

6. Επιπλέον, δίνουμε στον πολίτη, στην επιχείρηση και στον ασθενή το μεγάλο αγαθό της επιλογής.
7. Διατηρείται πλήρως η φιλοσοφία και η εφαρμογή της κοινωνικής αλληλεγγύης αφού αναλόγως εισοδήματος θα πληρώνουν όλοι αυτό που τους αναλογεί προς το κοινό ταμείο.
8. Δεν θα υπάρχει διαφοροποίηση στα οικονομικά του Ταμείου. Αφαιρούνται εισροές αλλά και ανάλογες εκροές.
9. Θα έχουμε τα οφέλη του ανταγωνισμού, παρόλο που δεν θα είναι τα ίδια όπως σε ένα καθαρά μεικτό ή πολυασφαλιστικό σύστημα.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε, είμαι στην διάθεση σας οποτεδήποτε για περαιτέρω διευκρινίσεις επί των εισηγήσεων μας.

Με εκτίμηση,

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Πρόεδρος

Σημ.: Το περιεχόμενο της παρούσας, αποστέλλεται και στους επικεφαλής και των οκτώ Κοινοβουλευτικών Κομμάτων.